

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בניסיונות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת האזינו – יום הקדוש

בס"ד, עש"ק פרשת האזינו
ז' תשרי תשפ"א – שנה י"ב גליון תקכ"ט

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

ירושלים	5:55	7:07	7:47
בני ברק	6:10	7:08	7:44
ניו יורק	6:28	7:45	7:57
מונטריאל	6:27	7:43	7:55

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

**הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרְי פִּי. יַעֲרַף כַּמְטֵר לִקְחֵי תִזְל כַּטַּל אֲמַרְתִּי
בְּשַׁעֲרֵימ עֲלֵי דְשָׁא וְכַרְבִּיבִים עֲלֵי עֵשֶׂב. כִּי שֵׁם הוֹיִיָּה אֶקְרָא הִבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ (לב א-ג)**

והנה כתוב כאן ארבע לשונות בתורה, והביאור בזה שידוע מכתבי הארז"ל (לקו"ח בראשית) שיש ד' תורות, תורה דאצילות, ותורה דבריאה, ותורה דיצירה, ותורה דעשיה, והתורה שלנו הוא דבריאה. וזה מרמז התורה 'כמטר לקחי' שלקח זה תורה כמ"ש 'כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו' (משלי ד ב), וזה תורה דאצילות. 'תזל כטל אמרתי' זה תורה דבריאה, ולכך כתוב כאן 'אל' כמאמר חז"ל (כתובות ק"א:): כל העוסק בתורה טל תורה מוחיחו. וגם 'טל' בגי' יו"ד ה"א וא"ו, שמרמז למעמים נקודות תגין שצריך להמשיך בלימוד התורה. 'כשעירים עלי דשא' שזה רוח כמו שפרש"י עיי"ש, שמרמז לתורה דיצירה, 'זכרביבים עלי עשב' מרמז לתורה דעשיה.

וממשיך הפסוק לומר האריך הוא האופן של לימוד התורה, והתיקון של השבע מידות, ע"י שם הוי"ה אקרא' שיעשה הכול לשם שמים כדי שיהיה היחוד של שם' בחינת מלכות, עם הוי"ה' בחינת קוב"ה.

וזוהו 'הבו גודל לאלהינו' היינו כמו שכתב אאמו"ר הגה"ק רבי שלום מקאמרגא זלה"ה זיע"א בספה"ק מעשה שלום שהיום הוא יומא דהילולא דיליה, ש'הבו' בגי' אח"ד, לרמז שצריך לאחד שני השמות הוי"ה אדני' בשילוב עיי"ש. ועי"ז ימשיך 'גדל' מוחין דגדלות, 'לאלהינו' למוחין דקטנות, וזהו כל התכלית של כל העבודה שמראש השנה עד שמיני עצרת, לתקן החטא של אדה"ר, ולהחזיר את זו"ן שיהיה בכחינת פכ"פ הנעשה בשמיני עצרת כמבואר מפרן הארז"ל (שער הכוונות דרושי ר"ה ד"א).

הקב"ה יעזור שיהיה חותם חיים, ושנה טובה, בכני חיי ומוזני, וכל מיני השפעות טובות, וזכותו של אאמו"ר יגן עלינו ועל כל ישראל, כביאת גואל צדק בב"א, רעוא דרעיון תשנ"ט לפ"ק

מידות, והמעמים הם בחינת אור האזן עיי"ש. ואם כן רואים שע"י לימוד התורה בכינה ובמעט ודעת, ולא כמצות אנשים מלומדה, נתקנים כל המדות הקדושים.

וזוה אומר התורה 'האזינו השמים' שצריך להמשיך אורות דאזן לשמים שהוא השש מדות, ואז יהיה התיקון של 'זאדברה' כי כל הפגם היה בדיבור בחינת מלכות, בחינת עולם הנקודים שהוא בשם ב"ן מלכות דא"ק (ע"ח שער שבירת הכלים ש"ט פ"ז), 'זתשמע הארץ' שצריך גם כן להמשיך להמידה השביעית מלכות בחינת האזן, ואז יהיה התיקון לאמרי פ"י לבחינת דיבור, ולכך כתוב כאן בלשון שמיעה שזה נראה יותר פחות מהאזינו, משום שזה הדרגה הנמוכה שהוא מלכות כנ"ל, ולכך יורד האורות אזן פחות משאר המידות.

וזוה מרמז ג"כ בר"ת של 'האזינו השמים ויאדברה עה"כ בגי' שם הדעת אהו"ה היוצא מהפסוק בר"ת א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ, והוא ג"כ בגי' טו"ב, והרי אמרו חז"ל (ברכות ה.) שאין טוב אלא התורה, היינו שע"י לימוד התורה נתקן בחינת שמים וארץ, כמ"ש (ירמיה לג כה) 'אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת'. וגם ידוע שדעתו הוא מחבר, היינו שע"י יתחברו שמים וארץ שהם הגשמיות והרוחניות לעשות הכול לשם שמים.

וממשיך התורה לרמז בר"ת של 'זתשמע ה'ארץ א'מרי פ"י מספר צ"א, שמרמז שצריך להיות כל כוונת לימוד התורה כדי שיהיה היחוד צ"א הוי"ה אדני', וזה גם כן מרמז שצריך לאחד הגשמיות והרוחניות, לעשות הכול לשם שמים.

וממשיך הפסוק לפרט שהתיקון זה ע"י לימוד התורה, 'יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירים עלי דשא זכרביבים עלי עשב' שהם מרמזים לתורה כמו שפרש"י עיי"ש.

אפשר לפרש הפסוק הזה, זהו ידוע שכל עבודת האדם בעוה"ז שיתקן את כל השבע מדות שהם חג"ת נהי"ם, כי בהם הייתה כל שבירת הכלים כידוע מכתבי מרן הארז"ל בארוכה. והתיקון בדרך עבודת הש"י הוא, כמו שמבואר בסוף ספה"ק תולדות יעקב יוסף בשם מרן קדוש ישראל הבעש"ט זי"ע (בעש"ט עה"ת בראשית לו), שע"י הדעת מתקנים ומתעלים כל הוי"ן מידות, כי בכל מידה ומידה יש צד הקדושה וצד הקליפה, כמו מדת החסד שמצד הקדושה הוא גמילות חסדים, ומצד הקליפה הוא זנות, וכן בשאר המדות שבכל מידה יש צד הטוב וצד הרע, כמו אהבת הש"י ולהיפוך אהבת עבירות וכו', וע"י הדעת יבחין וידע האריך לעלות כל מידה ומידה לצד הטוב, וכמו שאמרו חכמ"ל במסכת סוטה (י.) אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. וההיפך משטות זה דעת, שידוע האריך לעלות כל המידות לצד הקדושה.

וזוה מרמז כאן התורה 'האזינו השמים' היינו שמים בחינת ז"א, שהוא בחינת שש מדות חגתנה", 'זתשמע הארץ' האריך היא המידה השביעית בחינת מלכות. והנה מבואר מפרן הארז"ל (ע"ח שער שבירת הכלים ש"ט פ"ז). שכל הפגם של השבע מידות בא מחסרון אורות האזן העליונה עיי"ש. והביאור בזה כי אמרו חז"ל (קידושין כב:) על מי שלא רוצה לצאת בשש, שצריך לרצוע אונו במרצע, ואמרו שם מה נשתנה און מכל אברים שבנוף, אמר הקדוש ברוך הוא און ששמעה קולי על הר סיני בשעה שאמרתי 'כי לי בני ישראל עבדים' (ויקרא כה נה) ולא עבדים לעבדים, והלך זה וקנה אדון לעצמו ירצע. רואים שאזן מרמז על לימוד התורה, וזה מבואר מפרן הארז"ל (ע"ח שער ה פ"ז) כוונת קריאת התורה שהאותיות והתגין מורים על שבירת הכלים, וע"י קריאת התורה בנקודות ומעמים נעשה התיקון לכל השבע

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

הָאֵינִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֵדְבַרְהָ וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
אֲמַרְי פִּי (לב א)

אפשר לומר ולרמוז את הפסוק הזה, דוה איתא במסכת יומא פרק יום הכפורים (פ"ה מ"ט), עברות שבין אדם למקום, יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם לחברו, אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. את זו דרש רבי אלעזר בן עזריה (ויקרא מז) 'מכל חטאתיכם לפני יי תמהרו' עברות שבין אדם למקום, יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם לחברו, אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. שאדם הישראלי צריך לעשות קודם תשובה בין אדם לחבירו, וצריך למחול לו, ואם הוא חייב ממון לחבירו צריך לשלם, ואם ח"ו גנב וגזל צריך להחזיר לו כל מה שנמלט ממנו, ואם עשה תשובה בין אדם לחברו או אפשר לו לעשות תשובה בין אדם למקום. והרמז בזה שמעתי בשם רב גדול שכתוב 'שובה ישראל עד הוי"ה אלקיך כי כשלת בעונך' (הושע יד ב) שקודם יעשו תשובה בין אדם לחבירו ואח"כ למקום, וזה 'שובה ישראל' מקודם, ואח"כ 'עד להוי"ה אלקיך' ודו"ק.

וזה נראה לי לפרש כאן האינינו השמים ואדברה שהוא לשון קשה, והיינו אם אתה רוצה לעשות תשובה בין אדם למקום בחינת האינינו השמים ואדברה. צריך מתחילה לעשות תשובה בין אדם לחבירו בחינת ותשמע הארץ שקודם צריך אתה לעשות תשובה מדברים הארציות, אמרי פי שאני כביכול אמרתי שקודם צריך לעשות תשובה בין אדם לחבירו.

מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

אָנָּה הַשֵּׁם חֲטָאתִי עֲוִיתִי פִּשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ אָנִי וּבֵיתִי.

ומסך המכריל אשר נעשה בעם הארץ, ופגם אשר נעשה בתלמוד חכם. למשל, מיפת רבב שנפל על בגד צמר ועב, אינו ניכר כל כך הכליון של הבגד, ואם מכלה אינו מכלה כי אם בגד צמר עב. ומיפת רבב שנפל על בגד משי היקר, מכלה בגד משי היקר. לזה השוגג של תלמוד חכם, עבור נפש יקרה שלו עושה הפסד יותר מזוהר מועשה עם הארץ בנשמתו, כי כליונו בדבר שאינו חשוב כל כך. והנה ידוע דיש שלש מדרגות כוללים באדם, נפש, רוח, ונשמה. והנה אדם שעשה עבירה בשוגג, פוגם בנשמה כאלו נעשה במרד, כי הנשמה הוא יקר ערך מדרגה גדולה. וכן אפילו כשעושה עבירה במזיד, לפי ערכות הנפש אינו עושה פגם בה, כי אם מה שעושה שוגג בנשמה. לזה, יהיה איזה עבירה שיהיה, הן שעשה בודן נעשה כל השלש בחינות, חטא בנפש, עון ברוח, פשע בנשמה. והן שעשה בשוגג נעשה פשע לנשמה, עון לרוח, חטא לבחינות נפש. על כן היאות לבקש ולהתוודות על כל עבירה שעשה, הן בודן הן במשוגג, 'חטאתי עויתי פשעתי, עכ"ל הקדוש הצריך לעניינו.

פירוש לפירוש, ידוע שנפש רוח נשמה כל אחד כלול משלשם. ואם חטא בשוגג, נרשום בנפש הנפש שוגג, ובנפש הרוח במזיד, ובנפש הנשמה במרד. ואם חטא במזיד, נרשום ברוח הנפש כשוגג, וברוח הרוח מזיד, וברוח הנשמה במרד. ואם חטא במרד, נרשום בנשמת הנפש כשוגג, ובנשמת הרוח מזיד, ובנשמת הנשמה מרד. זהו סולת הדברים כפי מה שקבלתי מכתבי אבי מורי הקדוש ז"ל.

'עשירית האיפה' פרשת אחרי מות פרשתו ב ה"ד מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

באמתחת כתבי קודש של אבי מורי הרב הגדול הצדיק וחסיד גאון אמיתי כבוד שמו מוהר"ר אלכסנדר זצוקללה"ה, מצאתי איזה דברים הראויים לאמרם כאן, והעתקתי לשונו מתוך המשך הדרושים של מעלת השב (זכרון דברים, מאמר ליום הכיפורים וליומי ד"ה הלכה ג), ובביאור דברי הרמב"ם (תשובה פ"א ה"א), שכתב סדר וידוי לכל יחיד 'חטאתי עויתי פשעתי'. והקשה אבי מורי, דבגמרא (יומא לו:) לא מצינו נוסח הידוי 'חטאתי עויתי פשעתי', אלא לציבור, אבל יחיד אם חטא בשוגג לימא 'חטאתי', ואם במזיד לימא 'עויתי', ואם במרד לימא 'פשעתי', והארץ מאוד בקושיה זאת. והאריך כשהטא בשוגג יאמר דבר שאינו לפני הבורא יתברך שמו, 'פשעתי', והוא לא מרד לפני יתברך.

וכתב על זה וז"ל: אבל מוריני האלקי [הארז"ל] האירו עיני בדבר הזה, אשר כתב (סידור האר"י, סדר עבודה של יום כיפור) 'חטאת' בנפש, 'עויתי' ברוח, 'פשעתי' בנשמה, המה עורנו להבין. באמת אמרו בגמרא דב"מ סוף פ"ק (לג): 'הגד לעמי פשעם' אלו תלמידי חכמים, ששגגות נעשה להם כודונות, 'לכית יעקב חטאתם' אלו עמי הארצות, שזדונות נעשה להם כשגגות, [ע"כ]. ולכאורה איתגורי מיתגר, וכי בשביל שהמה עמי הארץ ואינם משימים על לב ללמוד תורה, יעברו עבירות במזיד ויחשב להם כשוגג.

אבל יתבאר על פי נכון, דאין זה ביאור לעסק עונש, כי בודאי עם הארץ שעובר במזיד עבירה, ענוש יענש כמו תלמיד חכם שעובר במזיד. וכמו כן לתלמיד חכם אין עונש על השוגג כי אם חיוב חטאת, כמו לעם הארץ. אבל זה ידבר בענין הפגם

יום הקדוש

דברי כיבושין והתעוררות מרבינו מרן הגה"ק רבי שלום מקאמרנא זלה"ה זיע"א מה שדרש בליל יום הקדוש

משלם לו הבורא עולם על זה ש"י עולמות, כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. וזה פירוש הפסוק הנ"ל כי ביום הזה שיעצמו של יום מכפר ע"י תשובה, ולא די שיכפר על כל העבירות שעשו עד עכשיו, אלא גם מקדימים ועושים תשובה מאהבה ביום הקדוש עוד לפני חג הסוכות, או כל העבירות שעשה נעשה כזכיות כמצוות, ועי"ז יש לו ש"י עולמות, והוא יכפר בנימטריא ש"י, שיש לו תרתי, חדא שמכפרים לו על כל עבירות, ושנית שיש לו עכשיו שכר של ש"י עולמות, והוא ע"י שנהפך הכול לזכיות. וזה משום שעשה תשובה לפני הוי"ה שעשה תשובה מאהבה בחינת הוי"ה, ולא מחמת יראה. וכל זה הגיע ע"י תהירו בנימטריא כתי"ג מצוות, שמקבל עליו מהיום והלאה לקיים את כל תרי"ג מצוות דאורייתא וזי"ן דרבנן שביחד הם מספר כתי"ג, מספר ב"פ ש"י עולמות שיוכה עי"ו. ועי"ז יוכו לגמר התימה טובה ולגאולה שלימה אכיה"ר.

מעשה שלום מרבינו יקרא מרבינו שלום מקאמרנא

פירוש והבנה. ומרן הנ"ל מפרש, דהנה כאשר בא ראש השנה ובני אדם עומדים ומתפללים בבתי כנסיות ובתי מדרשות בעשרת ימי תשובה, ואחר כך בא היום הקדוש והם ג"כ יושבים בבית המדרש כל היום ללא אכילה ושתייה, ומקיים את החמשה עניינים, ואח"כ בונה את סוכה, וקונה את ארבעת המינים, ואין לו פשוטו כמשמעו שום זמן לעשות איזה חטא, רק להיפך עושה כל הזמן רק מצוות ומעשים טובים.

וזה ידוע מחכמו"ל (יומא פ"ב) שאם עושה תשובה מיראה העבירות נעשה לשגגות, וצריך עוד כפרה ותשובה על השגגות. אבל אם עשה תשובה מאהבה או כל העבירות שעשה נעשית לו כזכיות למצוות. וזהו כוונת המדרש שביום הראשון של סוכות הוא ראשון לחשבון העונות, היינו שבחג הסוכות שאו עושים תשובה מאהבה, או נהפך הכול לזכיות, ולכן מתחילים או לחשוב בחזרה את כל העונות שעבר האדם כדי לחשב אותו לזכיות עי"ש.

וזה ידוע מספה"ק בני יששכר (מאמרי השבתות מאמר ב) בשם החד"א שעל כל מצוה שעושה אדם

אכתוב מה שאמרתיו בעזרת השם יתברך בליל יום הקדוש אחר כל נדרי לפני העם. דהנה ידוע מהשל"ה הקדוש (חולין פרק תורה אור סב) שיש ד' זמנים לעשות תשובה. המובהר ביותר הוא באותו יום קודם שהולך האדם לישון, כשמחזיר פקדונו נשמתו בחזרה להבורא עולם, וזהו הזמן המובהר לעשות תשובה כדי שיהיה תמיד מהור, ועליו טוב הלשון מה שאומרים בברכת השחר 'נשמה שנתת בי טהורה' וכו'. והזמן השני, הוא בערב שבת קודש, ועי"ז יוכל לקבל בנקל את הנשמה יתירה. והזמן השלישי, הוא בערב ראש חודש שהזמן ההוא מועיל לתשובה. והזמן האחרון הוא ביום הקדוש, אשר מי לא עושה אז תשובה, כי כל בן אדם באיזה מצב שעומד הוא מתיירא מאד מיום הקדוש. כמש"כ הרמב"ם הקדוש (הלכות תשובה פ"א ה"ג יומא פא.) שעצמו של יום מכפר, שהיום לבד מסוגל לתשובה. וזה ידוע בשם הגה"ק צ"ע רבינו בעל הקדושת לוי מברדיטשוב זיע"א וזצלה"ה, שמפרש מה שאיתא במדרש (תנחומא אמור כב) 'אלקחתם לכם ביום הראשון' (ויקרא כג ז) ראשון לחשבון עונות. שצריך

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

חולה שאוכל ביום הכפורים האם מברך על אכילתו

חולה שאוכל ביום הכיפורים, או חולה מסוכן שאוכל כל דבר איסור באונס, אסור לו לברך לא בתחילה ולא בסוף:

לולב ולא יברך עליו, וכן מצה הגזולה וקנאה כבר ביאוש ושינוי יאכל, אבל לא יברך כפסק **מרן** (סימן תרמט ס"א) ו**מור"ם** (שם)¹; כי באמת כל שיש עליו שום לתא דעבירה אין בו שום מצוה כדעת רב אסי ורב אילא בירושלמי, וכן בגמרא בבלי (שם) טחנה אפאה אעפ"כ הוא מנאץ. אלא שעכ"פ יטול הלולב ויאכל המצה, ואם יפייס וירצה את חבירו עד שימחול לו בלב שלם פקע עבירה מכל וכל ויצא ידי מצותו למפרע, אבל לא יברך, כי דילמא לא ימחול לו חבירו ואין בה מצוה כלל, ולמה יברך לבטלה לנאץ הש"ת.

ומה שכתב הרב המגיד (פ"ו מחמץ ומצה ה"ז)² פסק כר' אושעיא דדמים הוא חייב לו, אבל מדברי בבלי נראה שאף שקנה בשינוי אין בה מצוה כלל כרב אסי ורב אילא. ומה שכתב **האדון** (המג"א סק"א) בב"מ"ז אזלינן לחומרא, דבר תימא דהיאך יברך וינאץ חלילה דהא אסור לו לברך³, ועוד שאין כאן ספיקות אלא הלכה ברורה כדעת רבינו [הרמב"ם], וכיון שמרן ומור"ם הכריעו כך הרי הוא כפסק שבעים סנהדרין.

כללו של דבר: גזל ציצית, גזל תפילין, מצה, לולב, אין בה שום קיום מצוה עד שירצה את חבירו וימחול לו בלב שלם דוקא, ואם אין לו אחרים יקיים המצוה בלא ברכה, וכשירצה את חבירו יחול עליו קיום המצוה למפרע, ובלבד כשכבר קנאה בשינוי, אבל אם לא קנאה אסור כלל לעשות בו שום דבר מצוה, וכך הכריע בפנים מאירות (ח"ב סימן ז')⁴ שכל דבר איסור או היתר בזמן איסור, לא יברך עליו לא בתחלה ולא בסוף שאין בה אכילה והנאה כלל.

כללו של דבר: שתה יין נסך לרפואה, או אכל דבר איסור לרפואה, או בשוגג ואונס, או אכל ביום הכפורים משום סכנה, לא יברך לא בתחלה ולא בסוף, והמברך מנאץ.

ואני מתמיה על דברי מרן (סימן תריח ס"ו) שפוסק בחולה שאכל ביוה"כ שצריך לברך, והרי דבר זה יצא מפומא קדישא

הרא"ש (מובא בטור שם) והרי הוא אזיל לשיטתו דאוכל דבר איסור אפילו במזיד מברך עליו, והרי מרן פסק דלא כוותיה. ואם תאמר לחלק בין איסור ובין היתר בזמן איסור, הרי **הרשב"א** (ח"א סימן תשצד) בהדיא לא מחלק, אלא למאן דפוסק שאסור לברך על איסור הוא הדין חולה ביוה"כ שאסור לו לברך. וכבר הסכימו אחרונים שכל מין איסור נפשו של אדם קצה עליו, והאוכל ביום הכפורים משום סכנה הרי הוא כאוכל לענה ומרור שאין בו ברכה באין פנים, ואסור לו לברך, ואם בירך אסור לענות אחריו אמן. אבל קטן האוכל ביום הכפורים מברך ומקדש ואומר בברכת המזון יעלה ויבוא הכל, כמבואר בשלחן ערוך (שם), כי אוכל היתר גמור ואוכל ונהנה ושבע, אבל גדול אין בו הנאה של כלום אלא כאכילת לענה וראש ומרורים ואין זה נחשב לאכילה כלל, וכך כתב **הרא"ה**⁵ בהדיא דאפילו במקום סכנה ואונס, וביום הכפורים לא יברך כלל כי אין זה אכילה כלל ולא הנאה באין פנים:

שוה"ט סימן קצו ס"א"ב, זר זהב סק"א, וסימן רד ס"ו

מסגרת השלחן

- ד. וכו' במג"א ריש הסימן.
- ה. וז"ל המ"מ שם בסוף דבריו, אבל גזל חטים או קמח ועשאו פת ודאי יוצא שקנאן בשינוי ודמים לבד הוא חייב לו, כך נראה לי.
- ו. עיין בשעה"צ סק"ט מה שהקשה ג"כ זאת על המג"א.
- ז. הוב"ד בשעת סק"ב.
- ח. כן הביא הברכ"י בשי"ב סק"א מספר הפרדס לרבינו אשר בר חיים כ"י שער עשירי משם הרא"ה.

דעת הרמב"ם כמו שנבאר, כתב רבינו (פ"א מברכות ה"ט) כל האוכל דבר איסור בין בזדון ובין בשגגה אינו מברך עליו לא בתחלה ולא בסוף, אפילו דבר האיסור הוא אסור מדבריהם ואין צריך לומר אם אכל נבילות וטריפות או שתה יין נסך. ובהלכות חמץ ומצה (פ"ו ה"ז) כתב, אין אדם יוצא באכילת מצה שהיא אסורה לו שגזלה, זה הכלל כל שמברכין עליו בהמ"ז יוצא בו, וכל שאין מברכין עליו בהמ"ז אין יוצא בו.

בירושלמי (חלה פ"א ה"ה, שבת פ"ג ה"ג) תני מצה גזולה אסור לברך עליה [א"ר אושעיא] על שם (תהלים י א) ובוצע ברך נאץ ה', הדא דתימא בתחלה אבל בסוף דמים הוא חייב לו, רב אסי אמר אין עבירה מצוה, אין מצוה עבירה, אמר רבי אילא (ויקרא כז לז) אלה המצות, אם עשיתן כמצותן הרי הם מצות ואם לאו אינן מצות. ונפקא מינה, לר' אושעיא אם כבר קנאו אותו בשינוי יכול לברך ולקיים המצוה ולרב אסי ור' אילא אין שום אופן לקיים המצוה או לברך ברכת הנהנין אלא אם כן תקן עבירה, כי בדיני שמים לא מהני השינוי כלל, וכל זמן שלא פייס את חבירו אסור לעשות במה שגזל מחבירו שום מצוה ואסור לו לברך עד שירצה את חבירו ויפייס אותו. ופסק רבינו [הרמב"ם] כמותם כי הם הרבים, מעתה אפילו טחנה אפאה אסור לו לברך ואין יוצא בה ידי מצה כלל.

ותניא בתוספתא (דמאי פ"ב ה"ד) על כולן אין מברכין עליהן ואין מזמנין עליהם ואין עונין אחריהן אמן, וכן הוא דעת **רש"י** (ברכות מה. ד"ה והשמט) ו**רשב"א** (שם מה. ד"ה מתני')⁶ ו**רבינו יונה**⁷ וכן הוא בגמרא (שבת כג.)⁸ הדמאי מברכין עליו, הא טבל אין מברכין עליו כלל.

והאוכל דבר איסור במקום סכנה, כתב רבינו **ירוחם** (נתיב טז סוף ח"א) בשם **רבינו מאיר** דאסור לברך עליו דהוה ליה כחנקתיה אומצא, ואיש ישראל כשאוכל דבר איסור לרפואה או ביום הכפורים מה הנאה יש לו, הרי לא טעם [אלא] מרירות מרורות מות ולענה ולמה יברך ומה ברכה יכול ע"ז. ודברי **מרן** (בב"י ד"ה והאוכל, ובסימן רד ס"ט) תמוהים. וכן האוכל ביוה"כ אסור לו לברך שום ברכה חלילה, וכן מוכח מדברי **הרשב"א** (ח"א סימן תשצד) שמדמה אכילת יוה"כ לכל אכילת איסור שאין מברכין עליו לדעת רבינו, עיין מה שכתב אדונינו הקדוש **הס"ז** (סק"א).

כללו של דבר: דאכילת איסור לישראל לא נחשב הנאה כלל ולא אכילה אפילו היתר בזמן איסור, כגון ביוה"כ אסור לברך כלל והמברך הוא ברכה לבטלה.

והרא"ש (ברכות פ"ז סימן ב) כתב אמרינן בפ"ק דסנהדרין (ו:) הרי שגזל סאה חטים טחנה אפאה והפריש ממנה חלה אין זה מברך אלא מנאץ, משמע שחייב לברך אלא שברכתו הוא ניאוך. ותמה עליו **מרן** (הב"י ד"ה כתב הרמב"ם) פה קדוש יאמר כזה שיברך וינאץ, אלא אמר שזה שגזל הוא בודאי צדיק בעיניו ויפריש חלה ויברך ואין זה אלא ניאוך ואין בה מצוה כלל ולא יפריש אלא כל שהוא להינצל מטבל ולא יברך ולא ינאץ, וכן לולב הגזול אם קנאו בלא סיוע המצוה כגון גזל לולב ושיפהו דקנהו יטול אותו

א. הכנה"ג בהגב"י ד"ה שיטה ל"ד הקשה דבתשובותיו ח"א סימן תשצד כתב כהראב"ד דמברכין עליו, ועיין בברכ"י בשו"ת ברכה סק"א.

ב. הב"י סוף ד"ה וכתב הרמב"ם כתב, וכן נראה שהוא דעת ה"ר יונה, והשכנה"ג (הגב"י אות א) מביא מבאר שבע שר' יונה כתב להיפך בפרק שלשה שאכלו דף לב: ד"ה ומעשר שני.

ג. וכו' במשנה דמאי פ"א מ"ד, ועיין במעשה ארג שם שכתב חולה שאכל ביום הכיפורים מברך תחלה וסוף. וצריך לומר שרבינו חזר בו ממה שכתב שם.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

סדר עבודת כהן גדול ביום הכפורים שסידר רבינו הקדוש זי"ע

מצוה קפ"ז. שיעשה כה"ג עבודת יו"כ. באות ע' של ועל

הארון ויוצא, ומניחו בהיכל, ונטל דם הפר וזמה על הפרוכת נגד הארון שמנה הזיות, ומניח דם הפר, ונטל דם השעיר וזמה על הפרוכת שמנה, וכך היה מונה, אחת, א' ואחת, אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת ושבע, בכל ארבע פעמים, ומערב דם הפר בדם השעיר, וזמה על קרנות המזבח שבהיכל, ועל טהר של מזבח שבע פעמים. ובא אצל שעיר המשתלח, ומתווה על עוונות בני ישראל, אנא השם חע"פ אנא בשם וכי, ופושט בגדי לבן, ולובש בגדי זהב, ומקדש וטובל כדינו, ועושה השעיר הנעשה בחוץ, ואילו ואיל העם, ומקטיר אמורי הנשרפין, ומקריב תמיד של בין הערבים, ומקדש, ופושט, וטובל, ולובש, ומקדש, ונכנס לבית קה"ק להוציא הכף והמחתה, ומקדש, ופושט, ולובש, ומקטיר קטורת, ומדליק הנרות, ומקדש, ופושט, ויוצא לביתו, בזיו וזוהר של השכינה העומדת על ראשו:

ענין עבודת היום, מי אני לכנוס בעומק מצוה זאת, כי בער אנכי ולא איש ולא בינות אדם לי (משלי ל ב), אבל רמיזתה באות ע, מבואר בזוהר תצוה (קפז). ועיין שם היטב, ובזוהר אחרי מות, ודאי לשבעין סליק בההוא יומא, ובההיא דרגין דשבעין דקיומא דנפשאן, ברזא דשבעין, ועל דא תנינן, אחד המרבה ואחד הממעיט, מאן אחד, ביחודא דשבעין שנין, ועל דא ביומא דכפורי אעבר בכלוהו שבעין, ואשתלים האי דרגא בכלוהו, וכל נשמתין סלקין קמיה, ודאין להון דינא, וקבי"ה חייס עלייהו ע"ש היטב. ואמיתות ענין סוד עי"ן בסוד ה"פ י"ד, כלי מ"נ דחמש גבורות, הנשלם ביום זה, כמבואר בדברי מרן אלקי (פע"ח יו"כ פ"א-ב), ועיין בלק"ת בסוד שעיר המשתלח, ואין להאריך.

'אוצר החיים' ויקרא דף קכח. מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

קדושך, ככתוב וכו', לפני ה' טהרו בניקוד הידוע לו:

צ'עד ובא ושחט את פרו, ונותנו למי שהוא מנדנדו על הרובד הרביעי שבהיכל מבחוץ:

ח'ש ובא, ונטל את המחתה, וחותרה בה אש מעל המזבח מן הסמוך למערב, ויורד ומניחה, ומוציאין לו את הכף, וכלי מלא קטרת דקה מן הדקה:

ק'דש עצמו, וחפן מלא חפניו, הגדול לפי גדלו, וקטן לפי קטנו, ונותן לתוך הכף, ונטל המחתה בימינו, וכף הקטורת בשמאלו:

י'הלך בהיכל, עד שהוא מגיע לבית קדשי הקדשים:

ה'גיע לבית קה"ק לארון או לאבן השתייה, ומניחה שם:

ו'אוחז שפת הכף בראשי אצבעותיו, ומערה לתוך חפניו:

ד'בר זה עבודה קשה שבמקדש:

ה'יה צובר את הקטורת על גבי הגחלים:

י'מתין שם עד שיתמלא הבית עשן, ויוצא:

ח'כס לב, אם היה רואה על הארון מלא זוהר לבן, היה שמח מאוד, ואם היה רואה אדום:

י'היה מתאמץ בתפלה, ואומר רבון העולמים שוב מחרון אפך:

א'ל אלהי ישראל, רחם על עמך בית ישראל:

ל'ב טהור, היה מרבה בקשות ותחנונים:

ב'מעיל של כהן נקשר קו, והיתה הקו נקשרת חוצה, והוא בידו של כהן גדול, והיה כ"ג מנענע הקו:

ר'זמו ומרמו שיצעקו בני ישראל אל השם, וישובו אליו:

ב'ראות הכהנים והעם, שהכהן מנענע הקו, היו צועקים בלב מרה:

י'חיד ענינו, ומיד האדום חוזר ללבן:

א'שרי העם שככה לו, והכהן

כשהיה יוצא:

ל'אחוריו היה יוצא ופניו אל הקודש.

כ'בוד גדול נעשה לו, שהיה יוצא כדמיון ברק, והיה מחבק

לכהן, והיה מציאיו לפי שעה:

ס'יפי ההיכל היו רועשין, והיה ההיכל מתמלא מזוהר עליון, והכהן בתוך הזוהר:

נ'תמלא כל הבית אורה, והכהן זוכר השם ככתבו עם נקודו, ומכוין בו נחנת ובהשקט.

ד'ברי תפלות ותחנונים בקצרה, עומד ומבקש, יהי ר'צון וכי'.

הכהן נוטל דם הפר, ונכנס בו לקדש הקדשים, וזמה שם שמנה הזאות, בין בדי הארון ויוצא, ומניחו בהיכל על כן הזהב שהיה בהיכל, ויוצא ושחט את השעיר, ומקבל דמו, ונכנס לקדשי הקדשים, וזמה ממנה שמנה הזיות בין בדי

מצות עשה שיעשה כהן גדול כל עבודת הנעשית ביוה"כ, שנאמר 'בזאת יבא אהרן אל הקודש' (טז ג). וסדר עבודה, כחצות הלילה מפיסין לתרומת הדשן, ומסדרין המערכה, ומדשנין המזבח, הגיע זמן שחיתת התמיד, היה פורסין סדין של בוץ בינו לבין העם, כדי שיכיר שעבודת של היום בבוץ, ופושט בגדי חול, וטובל ולובש בגדי זהב, ומקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב כלי שרת, ושחט את התמיד רוב שנים, ומקבל הדם, וזורקו על המזבח כמצותו, ואח"כ נכנס להיכל, ומקטיר הקטורת של שחר, ומדליק הנרות של שחר בהטבה, ומקטיר אברי התמיד והחביתין והנסכים:

א'חר התמיד, מקריב הפר, ושבעת כבשים של מוסף היום, כי כל עבודת אשר ביום הזה אינן כשרים אלא בו, ואם הוא שבת מקריב מוסף של שבת, כדרך שנתבאר במצות המוספין:

י'קדש ידיו ורגליו, ופושט בגדי זהב, וטובל ולובש בגדי לבן, ומקדש ידיו ורגליו:

י'בא מיד אצל פרו, ופרו עומד בין האולם ולמזבח, וסומך שתי ידיו על ראש הפר, ומתודה:

ז'ע בררת וחיל, ואומר אנא השם, בניקוד הידוע, לנענע אורות עליונים, בסוד שם המפורש, חטאתי עויתי פשעתי לפנך אני וביתי, אנא השם בניקוד הידוע לו, כפר נא לחטאים ולעוונות ולפשעים, שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפנך אני וביתי, ככתוב בתורת משה עבדך, כי ביום הזה יכפר עליכם וכי':

ק'ל מהרה הלך לשני השעירים, ומגריל עליהם, וקושר לשון של זוהרית בראש המשתלח:

י'יבא אצל פרו שניה, וסומך ומתודה ויודי שני, וכך היה אומר, אנא השם בניקוד הידוע לו,

חע"פ לפנך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך, אנא השם בניקוד הידוע לו, כפר נא לחטאים ולעוונות ולפשעים שחע"פ לפנך אני וביתי ובני אהרן עם

מוסדות קאמרנא באה"ק

בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים

הגנו מתכבדים להזמין את כל קהל הקודש, מתפללי ולומדי בית מדרשינו והו"ר הפולל. לרגל יומא דהיולולא דרבינו הגאון הקדוש מרן רבינו **רבי שלום מקאמרנא זצוק"ל** בעמח"ס מעשה שלום, נפש שלום, נשמת שלום. זכותו יגן עלינו אמן.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א יערוך את שולחנו הטהור ביום המישי י"ג תשרי בשעה 12:30 בצהריים בהיכל בית מדרשינו וזכות רבינו הקדוש ימליץ טוב בעדינו אכ"ר עליה לציון הקדוש בהר המנוחות בשעה 11:30

מנחה: 02-5228111
ה' אדר תשפ"א
ה' אדר תשפ"א

מוסדות קאמרנא באה"ק

בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים
בית מדרש לנתיבות חיים

שמחו בה' וגילו צדיקים ברגשי גיל וחדוה ובהדרת קודש נשגד ברכת מולא טבא וגדיא יאה קדם מעלת עטרת תפארת ישראל

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרגל השמחה השרויה במעון הקודש שמחת אירוסי הנכרה הכלה שתח" בת להרבי"ג הרה"צ מיכאל אליהו אהרנסון שליט"א עב"ג החתן הבה"ח משולם זושא ליכטער נ"י בן הרה"ג יעקב יוסף ליכטער שליט"א ר"מ בישיבת צאנו י-ם יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני אבותינו רבותינו הקדושים ארזי אלבנון, ויזכה מרן רבינו שליט"א לרות נחת דקדושה מהם ומכל יוצאי הלצם עוד ינוב בשיבה דשן ורענן יהיה אמן סלה **הנהלת המוסדות**

מנחה: 02-5228111
ה' אדר תשפ"א
ה' אדר תשפ"א